

8 TOLERANČNÍ KOSTEL VE VELKÉ LHOTĚ

Budete-li putovat po církevních památkách, určitě si nenechte ujít prohlídku jednoho z nejstarších dřevěných tolerančních kostelů u nás. Nachází se v nedaleké obci Velká Lhota. Kostel je prostý, nevytápěný, bez umělého osvětlení, bez věže. Celá stavba je kryta šindelem. V letech 1875–1895 zde pobýval a jako evangelický farář působil Jan Karafiát, autor populárních „Broučků“. Pobyt tohoto kazatele připomíná pamětní deska na budově fary. Každou neděli se zde konají bohoslužby. V roce 2008 byl kostel vyhlášen národní kulturní památkou. Prohlídku lze domluvit na tel. čísle 737 410 093.

Zpracovalo:
Turistické informační centrum
Komenského 169, Valašské Meziříčí
E-mail: info@info-vm.cz
www.info-vm.cz
Tel. (+420) 571 684 558, 775 109 809

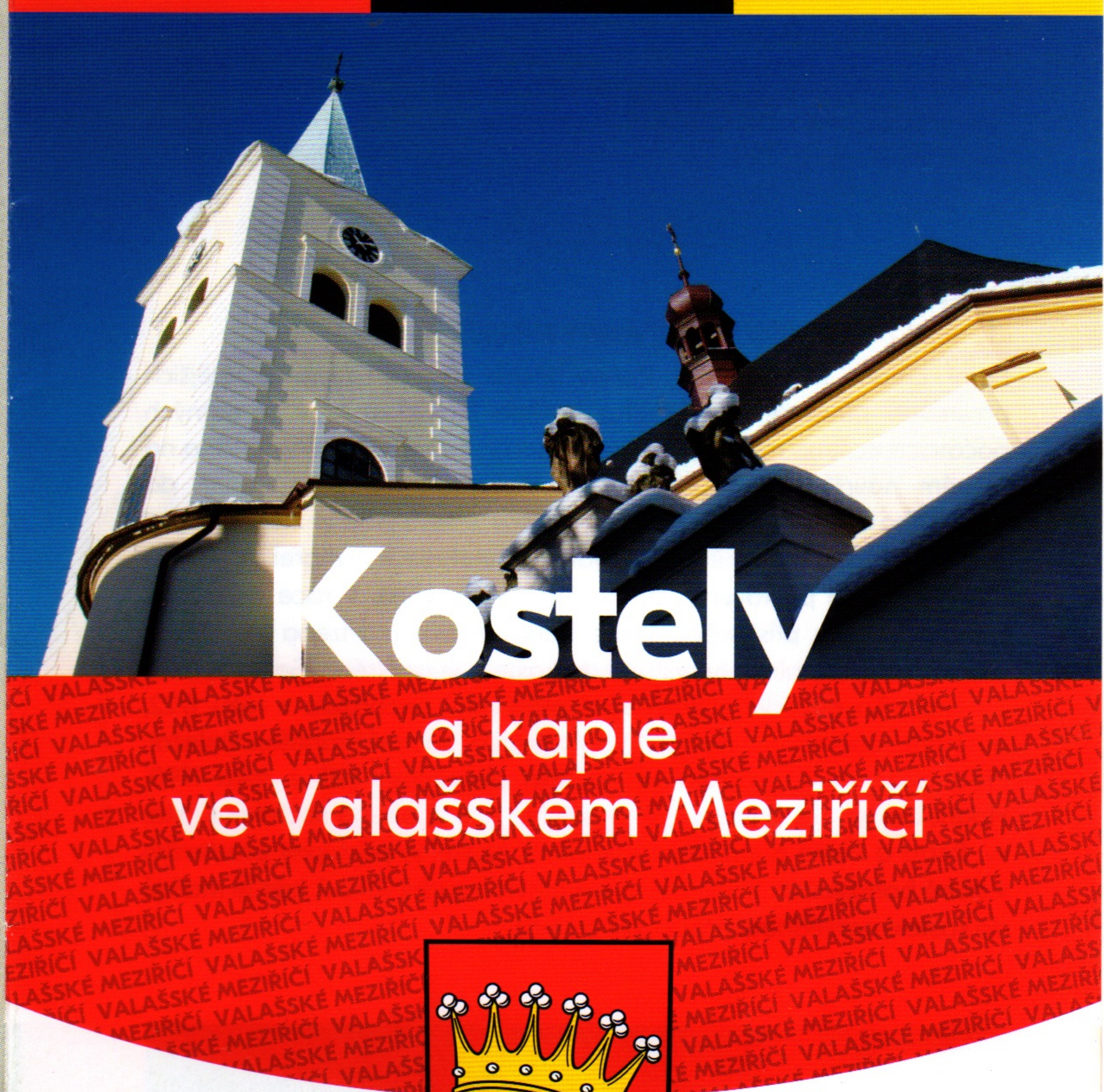
Fotografie: Bc. Josef Knápek
www.fotostudio91.info
a Ing. Petr Vaško
Grafika: KOMPAKT VM s.r.o.
www.kompakt.cz

i informační
centrum
Valašské Meziříčí

kz kulturní
zařízení
město Valašské Meziříčí

www.valasskemezirici.cz

Kostely a kaple ve Valašském Meziříčí

i informační
centrum
Valašské Meziříčí

Turistické informační centrum
Valašské Meziříčí, Komenského 169/4a
E-mail: info@info-vm.cz
www.info-vm.cz
Tel: (+420) 571 684 558, 775 109 809

5 VĚŽENSKÁ KAPLE

Příběh bývalé věžeňské kaple se začal odvíjet v roce 1611, kdy dědic zdejšího panství Jetřich ze Žerotína nechal postavit na druhém nádvoří zámku Žerotínů mohutnou renesanční budovu. Ta sloužila původně jako jízďárna koní. Na kapli Neposkvrněného početí Panny Marie byla přebudována v roce 1855, kdy byla v zámku zřízena ženská trestnice. Svému účelu sloužila až do roku 1911. Za první světové války se využívala jako vojenské skladiště, poté ji až do roku 1931 využívala čs. armáda jako puškařskou dílnu a sklad zbraní. Spolek katolického domu kapli opravil a zřídil tu tělocvičnu, kterou užívala jednota Čs. Orla. V roce 1940 bylo průčelí kaple asi o dva metry ubouráno, neboť zasahovalo do Sokolské ulice, která se měla rozšiřovat. Od padesátých let sloužila budova kaple jako skladiště a stavba chátrala. V roce 1989 jí hrozila demolice. Město nakonec rozhodlo o opravě kaple a v roce 2008 po náročném rekonstrukci byla otevřena pro kulturní, společenské a vzdělávací aktivity.

6 KAPLE SMRTELNÝCH ÚZKOSTÍ JEŽÍŠE KRISTA

Kaple se nachází v zámku Žerotínů. Její vznik se datuje už do 16. století. Dosud však nebylo zjištěno její původní umístění. Z roku 1731 pochází popis jejího vybavení. Novou zámeckou kapli Smrtelných úzkostí Ježíše Krista nechal k jižnímu křídlu zámku přistavět hrabě Michal ze Žerotína, který převzal meziříčské panství v roce 1756. Výmalbu kaple provedl zřejmě po roce 1765 olomoucký malíř Josef Ignác Sadler (1725–1767). Od roku 1854, kdy byla v zámku zřízena ženská trestnice, sloužila kaple pro domácí bohoslužby řádových sester Vincence de Pauly. V roce 1930 byla kaple zrušena, nádherné fresky zalíčeny a postaveno betonové schodiště. Při průzkumu v 70. letech byly fresky znovu objeveny. Až v roce 2011 byl schválen záměr kapli včetně fresek znovu obnovit.

7 KAPLE sv. ROCHA

Kaple sv. Rocha ve Vrbenské ulici je jednou z mála památek, které přečkaly asanaci starého meziříčského předměstí a městečka Krásna v 60. a 70. letech 20. století. Kaple byla založena v roce 1831 po epidemii cholery, jak dokládá nápis na zadní straně obrazu, který visel nad oltářem. Obraz maloval Antonín Preis, provaznický mistr z Krásna. V roce 1865 byla po velkém požáru města opatřena sloupy pocházejícími z lodžie meziříčské radnice. V roce 1987 byla kaple poškozena nákladním automobilem. Rozbité sloupy pak byly nahrazeny kopiemi a mobiliář (obraz a sochy) uložen v muzeu, kde je doposud.

V roce 2018 jsme si připomenuli 1155 let od příchodu slovanských věrozvěstů Cyrila a Metoděje na Velkou Moravu. Toto významné výročí souvisí s kořeny naší historie, vzdělanosti, kultury a počátku státnosti.

L.P. 863

1 KOSTEL NANEBEVZETÍ PANNY MARIE

Farní chrám Nanebevzetí Panny Marie je výsledkem pozdějších přestaveb původního gotického kostela, který vznikl v samotných počátcích našeho města a byl zasvěcen sv. Kunhutě. Pozice kostela na příkrém návrší nad nábřežím řeky Bečvy jej umožnila včlenit do městského opevnění budovaného v polovině šestnáctého století. Kostel byl několikrát stavebně upravován a mnohokrát vyhořel. V letech 1571–1576 byla postavena věž nesoucí dnes zvony. V roce 1681–1682 byla ke kostelu přistavěna kaple Panny Marie a zřízena žerotínská oratoř. Vlevo od hlavního vstupu do kostela je umístěna Getsemanská zahrada. Ta původní s dřevěnými plastikami pocházela z roku 1722, autorem současné z roku 1931 je olomoucký sochař František Doležal. Před vstupem do kostela se nachází pískovcový kříž z roku 1790. Hodnotná je také barokní brána přilehlé fary zdobená sochami Krista, sv. Petra a Pavla a vázami z roku 1749. Kostel je přístupný především v době bohoslužeb. Každodenně je otevřen zadní vchod, kde je možné do kostela nahlédnout přes kovanou mříž.

2 KOSTEL NEJSVĚTĚJŠÍ TROJICE

Částečně roubená stavba z konce 16. století. První výslovná zmínka o kostele je z roku 1605. Hlavní loď kostela má trámový strop, pouze v kapli sv. Kříže je křížová klenba. V roce 1754 byla přistavěna sakristie a roku 1859 dostal kostelík střechu z šindele. V 17. a 18. století sloužil kostel jako hřbitovní, od roku 1693 také jako poutní kostel. V roce 1704 byly číněny přípravy k založení trinitářského kláštera při kostele. Ze záměru ovšem sešlo a klášter Trinitářů byl nakonec v roce 1722 založen v Zašové. V roce 1898 kostelík vyhořel a kvůli špatnému stavu hrozila jeho demolice. Sakrální funkci přestal plnit v 50. letech 20. století a roku 1958 byl předán do péče města pro muzejní účely. Dnes je zde umístěna stálá expozice kamenných a dřevěných plastik architektonického, náhrobního a oltářního charakteru. K nejzajímavějším exponátům lapidária patří nástěnný náhrobník Magdaleny Žernovské ze Žernovic, který byl nalezen v dlažbě kněžiště zdejšího kostela, a epitaf jejího otce Jana, obojí z konce 16. století. Kostelík je přístupný pouze v letních měsících, červenci a srpnu.

V brožurce, kterou nyní držíte v ruce, naleznete nejvýznamnější církevní památky ve Valašském Meziříčí. Seznamte se s nimi.

3 EVANGELICKÝ KOSTEL

V krásném prostředí vilové zástavby v parku Botanika vyniká svou velikostí kostel českobratrské církve evangelické. Postaven byl v letech 1908–1909 valašskomeziříčským stavitelem J. Demlem podle projektu záhřebského architekta Leoše Kaldy z roku 1908. Vnitřní vybavení a interiéry kostela od architektů Pelanta a Sachla byly v 80. letech 20. století pozměněny a byla odstraněna část původního mobiliáře. S budovou kostela je spojena patrová fara zdobená jednoduchými sgrafity. Ve faře byl umístěn před rokem 1918 alumnát pro evangelické studenty a krátkou dobu v letech 1907–1922 také reformované dívčí gymnázium. V současnosti, mimo mše, bývá kostel dějištěm koncertů vážné a duchovní hudby. V roce 1997 byl areál evangelického kostela a fary prohlášen Ministerstvem kultury ČR za kulturní památku. Oprávněně. Malebná a působivá budova kostela a fary patří k architektonickým chloubám města.

4 KOSTEL sv. JAKUBA VĚTŠÍHO

Filiální kostel zasvěcený apoštolovi sv. Jakubovi pochází zřejmě z 15. století. Stojí v části města zvané Krásno, které bylo až do roku 1924 samostatnou obcí. Kolem kostela byl původně hřbitov. Do poloviny 16. století byl tedy kostelem farním. Za Jana z Pernštejna (1533–1547) byla ovšem zdejší farnost sloučena s farností meziříčskou. Tehdy byl kostelem evangelickým. Po obnovení katolické duchovní správy v době třicetileté války byl kostel 1628 předán katolíkům a zůstal filiálním kostelem bez samostatné církevní správy. V roce 1681 kostel vyhořel a již následujícího roku byl opraven. Z té doby pochází krov střechy. V roce 1749 byla na místě dřevěné sakristie vystavěna nová s klenbou. Ve věžičce, která vévodí strmé šindelové střechě, jsou zavěšeny dva zvony. Hřbitov, o kterém je zmínka v úvodu textu, byl zrušen v důsledku nařízení císaře Josefa II., kterým se hřbitovy odsunovaly z centrálních částí obcí. Ve 20. století byl kostel několikrát opravován, v květnu 1922 jej posvětil olomoucký arcibiskup Antonín Cyril Stojan.

